

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 listopada 2017 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że K. S. pobrał nienależnie świadczenia za okres od 1 września 2016 r. do 30 września 2016 r. , w łącznej kwocie 741,35 zł z tytułu renty socjalnej i zobowiązał go do zwrotu tej kwoty.

(decyzja – k. 5, 5v.)

W dniu 8 grudnia 2017 r., K. S. złożył odwołanie od powyższej decyzji, zaskarżając ją w całości. Zarzucił jej naruszenie przepisów prawa materialnego mających istotny wpływ na treść decyzji, a to art. 138 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i art. 84 ust. 1 ust. 9 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez niewłaściwe zastosowanie oraz naruszenie przepisów postępowania, mających istotny wpływ na treść decyzji: art. 7, w zw. z art. 77 w zw. z art. 80 k.p.a. , poprzez wydanie decyzji w oparciu o pobieżny, niepełny materiał dowodowy, poprzez dokonanie oceny materiału dowodowego w oparciu o niepełne ustalenia faktyczne, art. 107 § 3 k.p.a. polegające na pominięciu podstaw faktycznych (niewskazanie faktów uznanych za udowodnione, niewskazaniu dowodów na których organ się oparł, niewskazaniu przyczyn odmowy wiarygodności innych dowodów i mocy dowodowej i niepodaniu podstaw prawnych w uzasadnieniu decyzji, mających wpływ na treść decyzji.

(odwołanie – k. 3,4)

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wywiedziono jak w zaskarżonej decyzji, jednakże doprecyzowano, że K. S. pobiera rentę socjalną przyznaną na stałe. W okresie 1 września 2015 r. – 30 września 2016 r. K. S. uzyskał wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia w (...) Sp. z o. o. w Ł.. We wrześniu 2016 r. wnioskodawca osiągnął przychód w kwocie 3736,40 zł, tj. w kwocie przekraczającej 70% miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy Prezesa GUS dla celów emerytalnych.

(odpowiedź na odwołanie – k. 6, 6v.)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca K. S. urodził się (...) w Ł..

(bezsporne)

Orzeczeniem z dnia 22 listopada 2010 r., Lekarz Orzecznik ZUS stwierdził, że wnioskodawca **jest całkowicie niezdolny do pracy od urodzenia**. Decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 16.12.2010 r. przyznano wnioskodawcy prawo do renty socjalnej od 1.10.2010r., **na stałe**.

(bezsporne)

W trakcie pobierania świadczenia rentowego, w okresie od dnia 1 września 2015 r. **do 30 września 2016 r.**, K. S. pracował w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością na stanowisku pracownika do spraw grafiki komputerowej. Stosunek pracy został rozwiązany z dniem 30 września 2016r. Wynagrodzenie za wrzesień 2016 r. było większe niż dotychczasowe miesięczne wynagrodzenie, ponieważ wypłacono wnioskodawcy **ekwiwalent za - niewykorzystany, urlop**, w związku z wypowiedzeniem mu umowę o pracę przez pracodawcę, wynoszący 1675,80 zł. brutto.

(zaświadczenie o uzyskiwanych wynagrodzeniach za prace – k. 59 akt ZUS; zeznania wnioskodawcy – e-protokół z dnia 26 marca 2018 r. – 00:07:25 – 00:07:47 w zw. z 00:02:09 – 00:06:41 – płyta CD – k. 19)

Kwota, jaką wnioskodawca otrzymał we wrześniu 2016 r., wynosiła 3 736,40 zł brutto, obejmowała zarówno – wynagrodzenie za pracę, jak i ekwiwalent za urlop, wynoszący 1675,80 zł.brutto.

(bezsporne)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. dnia 14 listopada 2017 r. stwierdził nadpłatę renty socjalnej za okres 1 września 2016 r. – 30 września 2016 r. w wysokości 741,35 zł.

(notatka – k. 61 akt ZUS)

Decyzją z dnia 9 listopada 2017 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że K. S. pobrał nienależnie świadczenie za okres od 1 września 2016 r. do 30 września 2016 r., w łącznej kwocie 741,35 zł z tytułu renty socjalnej i zobowiązał go do zwrotu tej kwoty.

(decyzja – k. 5, 5v.)

Powyższych ustaleń, Sąd Okręgowy dokonał na podstawie, zgromadzonych w aktach sądowych, oraz aktach rentowych, dokumentów i zeznań wnioskodawcy, uznając te dowody za wystarczające do poczynienia przedmiotowych ustaleń. Powołane dowody nie były kwestionowane w toku postępowania przez żadną ze stron, a Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw, aby z urzędu zakwestionować ich wartość dowodową w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 138 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1383, ze zm.) osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu. Za nienależnie pobrane świadczenia, w rozumieniu ust. 1, uważa się świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania (ust. 2 pkt 1 art. 138 ustawy o emeryturach z FUS).

Zgodnie z art.84 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1778, ze zm.) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 roku o rencie socjalnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 roku, poz. 982, ze zm.) prawo do renty socjalnej zawiesza się w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego. Za działalność podlegającą obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 1, uważa się zatrudnienie, służbę, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 6 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, lub inną pracę zarobkową albo prowadzenie działalności pozarolniczej (art. 10 ust. 2 ustawy o rencie socjalnej).

W myśl art. 10 ust. 3 powołanej ustawy za przychód, o którym mowa w ust. 1, w przypadku prowadzenia działalności pozarolniczej, uważa się przychód stanowiący zadeklarowaną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne w rozumieniu ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z art. 10 ust. 4 ww. ustawy za przychód, o którym mowa w ust. 1, uważa się również kwoty pobranych zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego oraz wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, kwoty świadczenia rehabilitacyjnego i wyrównawczego, zasiłku wyrównawczego i dodatku wyrównawczego.

Prawo do renty socjalnej zawiesza się za miesiąc, w którym zostały osiągnięte przychody, o których mowa w ust. 1-5a, w łącznej kwocie wyższej niż 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do celów emerytalnych (art. 10 ust. 6 ustawy o rencie socjalnej).

Z treści powołanych przepisów wynika jednoznacznie, że przesłanką konieczną dla uznania świadczenia za pobrane nienależnie jest wypłacenie go ubezpieczonemu przez organ rentowy (pobranie go przez ubezpieczonego). Z poczynionych przez Sąd ustaleń faktycznych wynika, że we wrześniu 2016 r. wnioskodawca rzeczywiście otrzymał wyższe wynagrodzenie niż zwykle, - w kwocie 3 736,40 zł brutto, tj. w kwocie wyższej niż 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do celów emerytalnych. Jednakże źródłem powiększonego wynagrodzenia, **było niewykorzystanie urlopu przez wnioskodawcę**, a więc wypłacenie **ekwiwalentu z art. 171 k.p.** Wysokość ekwiwalentu jest determinowana przez fakt, że sam ekwiwalent jest **traktowany jako surogat prawa do urlopu wypoczynkowego**. Sposób ustalania ekwiwalentu stanowi, do pewnego stopnia, pochodną sposobu ustalania wynagrodzenia urlopowego. Obliczając ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, w pierwszej kolejności, należy ustalić sumę miesięcznych wynagrodzeń pracownika. Składniki wynagrodzenia, określone w stawce miesięcznej, w stałej wysokości (np. wynagrodzenie miesięczne określone stawką osobistego zaszeregowania, dodatki o stałej wysokości), uwzględnia się przy ustalaniu ekwiwalentu, w wysokości, należnej w miesiącu nabycia prawa do tego ekwiwalentu. Po ustaleniu sumy miesięcznych wynagrodzeń, należy obliczyć współczynnik służący do ustalania ekwiwalentu za 1 dzień urlopu (tzw. współczynnik ekwiwalentowy). Współczynnik ustala się odrębnie w każdym roku kalendarzowym i stosuje przy obliczaniu ekwiwalentu, do którego pracownik nabył prawo w ciągu tego roku kalendarzowego. Oznacza to, że współczynnik obowiązujący w roku, w którym ustał stosunek pracy, stosuje się nie tylko do urlopu bieżącego (za dany rok), lecz również do urlopu zaległego. Współczynnik ustala się, odejmując od liczby dni w danym roku kalendarzowym łączną liczbę przypadających w tym roku niedziel, świąt oraz dni wolnych od pracy wynikających z rozkładu czasu pracy w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy, a otrzymany wynik dzieli się przez 12 (zob. np. Ł. Pisarczyk, Art. 171, [w:] L. Florek (red.), Kodeks pracy. Komentarz, LEX/el. 2017).

Z powyższego więc wynika, że ekwiwalent jest świadczeniem, związanym z dotychczasowym zatrudnieniem pracownika, **a nie jest świadczeniem przysługującym tylko za jeden miesiąc (w niniejszej sprawie za wrzesień 2016 r.)**. W konsekwencji, brak jest podstaw do uznania, K. S. jest zobowiązany do zwrotu pobranego świadczenia z tytułu renty socjalnej, za okres od 1 września 2016 r. do 30 września 2016 r., w łącznej kwocie 741,35 zł, o czym orzekł Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., dokonując zmiany zaskarżonej decyzji.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu, któremu udzielić zgody na wypożyczenie akt rentowych.

P.K.